

ПОСЛЕДНИЯТЪ ДЕНЬ

Свири вѣтърътъ. Надува се съ всичка сила, бѣсень лудѣе презъ равна Влахия, а като мине надъ замръзналия Дунавъ, настрѣхва, наежва се, сякашъ гладенъ вѣлкъ, и настѣрвенъ се нахвърля надъ Русчукъ. Вие по улицитѣ, огъва тополитѣ — за ракита ги взема, кърши клонитѣ по дърветата, керемидитѣ отъ покривитѣ повдига.

Въ цѣлата околностъ не можешъ намѣри стиска снѣгъ, а студъ, студъ! Виното въ бѣчвитѣ замръзва. Невѣститѣ докато донесатъ вода отъ кладенцитѣ, замръзва въ котлитѣ.

И война. И гладъ. И смърть.

Месеци наредъ да седишъ и да чакашъ! Московцитѣ опасали града, като грамаденъ змей, дебнатъ: отъ Пиргосъ презъ Щръклево — до Вѣтово. На три реда наредени: човѣкъ до човѣкъ. А въ града не можешъ се размина отъ турски воиници. Трима паши се събрали съ войскитѣ си. И всички чакатъ. Никой не грѣмва прѣвъ, никой прѣвъ не изважда ножа. Тази война е по-лоша. Хлѣбъ нѣма да си доядешъ, миръ нѣма спокойно да поспишъ и починешъ, въздухъ нѣма да подиашъ съ пълни гърди.

Два звѣра застанали единъ срещу другъ и се гледатъ. Не рѣмжатъ, а само се гледатъ.

И ти си помежду имъ. Знаешъ, че който и да е нападателтѣ, се презъ тебе ще мине. Ще те катурне, ще те стѣпчи въ праха, а после и да падне съ тѣлото си пакъ тебе ще притисне и ще те доумори.